

Michigan's Fab Five : Μια ομάδα μπάσκετ που σόκαρε τις ΗΠΑ

Δημήτρης Καραμάνης

Η ιστορία του μπάσκετ στις ΗΠΑ, είναι γεμάτη από success stories ανθρώπων που ξεκίνησαν από τα ζόρικα τσιμεντένια γήπεδα των γειτονιών τους, ξέφυγαν από τα γκέτο και τα ναρκωτικά για να καταλήξουν σε παγκόσμια είδωλα. Η ιστορία των 5 νέων από το Πανεπιστήμιο του Michigan, είναι λίγο απ'όλα. Επιτυχία, αποτυχία, νίκη, ήττα. Πάνω απ'όλα όμως, είναι μια ιστορία ξεχωριστή. Μια ιστορία που στα χρόνια έμεινε ως η αρχή της καριέρας κάποιων μεγάλων σταρ του NBA, στην πραγματικότητα όμως ήταν πολλά παραπάνω για μια γενιά νέων αφροαμερικανών, σε μια κοινωνία που οι συντηρητικοί και οι ρατσιστές παντός είδους έκαναν κουμάντο.

Το καλοκαίρι του 1991, ο κόουτς Fischer αποφάσισε να ξεκινήσει ένα πρωτοφανές πείραμα. Ξεκίνησε να χτίζει την ομάδα των Michigan Wolverines, ενόψει της νέας σεζόν του κολλεγιακού πρωταθλήματος, πάνω σε πρωτοετείς. «Στρατολόγησε» στην ομάδα, 5 πιτσιρικάδες που τα ονόματά τους είχαν ήδη γίνει γνωστά από τα κατορθώματά τους στα σχολικά πρωταθλήματα των πολιτειών τους. Οι 5 freshmen (οπώς λέγονται οι πρωτοετείς στις ΗΠΑ), είχαν ένα ακόμα κοινό στοιχείο πέρα από την ηλικία τους. Ήταν όλοι αφροαμερικάνοι. Οι fab five (από το fabulous five), ήταν οι ντόπιοι Jalen Rose και Chris Webber, ο Juan Howard από το Σικάγο και οι Τεξανοί Jimmy King και Ray Jackson. Την περίοδο εκείνη, σε αντίθεση με τους σημερινούς κανονισμούς, ο κάθε αθλητής-φοιτητής έπρεπε να ολοκληρώσει τις σπουδές του για να μπορέσει να συνεχίσει την καριέρα του στην επαγγελματικήλίγκα του NBA. Αυτό σήμαινε ότι, υπήρχαν ομάδες με σταθερό κορμό παιχτών για 2 και 3 χρόνια και άρα η επιλογή του κόουτς Fischer να φτιάξει μια ομάδα με βασικό πυρήνα τους freshmen του, έμοιαζε σαν ανέκδοτο.

Στα μέσα της σεζόν, οι 5 πιτσιρικάδες του Michigan έγραψαν τα ονόματά τους στην ιστορία. Έγιναν η πρώτη ομάδα του κολλεγιακού πρωταθλήματος που έχει στη βασική της πεντάδα μόνο πρωτοετείς. Σε αυτό το παιχνίδι, απέναντι στην ομάδα του Notre Dame, οι fab five πέτυχαν όλους τους πόντους της ομάδας τους. Με τον καιρό να περνά, άρχισε να φτιάχνεται ένας θρύλος γύρω από τα ονόματά αυτών των 18αρηδων. Τηλεοπτικά δίκτυα τους ακολουθούσαν παντού, η NIKΕ υπέγραψε συμβόλαιο με το Πανεπιστήμιο του Michigan για παροχή αθλητικού εξοπλισμού, οι διάφοροι μάνατζερ έγιναν μόνιμοι θαμώνες των παιχνιδιών τους. Μέσα σε λίγους μήνες, μια παρέα νέων αφροαμερικανών απολάμβανε προβολή και διαφήμιση ανάλογη με αυτή που είχαν τα είδωλα τους στο NBA. Το ταλέντο τους αδιαμφησβήτητο, οι προοπτικές τους μεγάλες, τα λεφτά πολλά. Εδώ όμως αρχίζουν τα ωραία.

Οι fab five, βλέποντας να έχει στηθεί μια βιομηχανία χρήματος πάνω στα πρόσωπα τους – φυσικά αυτοί δεν μπορούσαν να καρπωθούν τίποτα από όλα αυτά, δεδομένης της απαγόρευσης οποιασδήποτε αμοιβής προς παίχτες του κολλεγιακού πρωταθλήματος -, αποφάσισαν να εκδικηθούν τον κόσμο του θεάματος και των τυποποιημένων προτύπων. Οι εμφανίσεις τους, πιστές στο hip hop attitude, φαρδιές με τα σορτσάκια ως το γόνατο- όπως ακριβώς στα playgrounds των γειτονιών τους, τα κεφάλια τους ξυρισμένα, οι κάλτσες και

τα παπούτσια τους μαύρα και ο τρόπος παιχνιδιού τους αλλιώτικος, ακατέργαστος, με μπόλικο καρφώματα, μπόλικο ξύλο και trash talking στους αντιπάλους. Οι 5 τύποι από είδωλα των πολυεθνικών και του star system, έγιναν είδωλα των «αδερφών» τους στις κακόφημες γειτονιές των πόλεων των ΗΠΑ, έγιναν στίχος των Public Enemy, λατρεία του Spike Lee και του Mohammed Ali. Πέντε νεαροί μαύροι που έφεραν στα σαλόνια της συντηρητικής κοινωνίας των ΗΠΑ την κουλτούρα της αφροαμερικάνικης νεολαίας, η οποία παρά την αίγλη μεγάλων αφροαμερικανών σταρ όπως ο Julius Erving, ο Magic Johnson και φυσικά ο Michael Jordan, παρέμενε περιθωριακή και συνώνυμο αντικοινωνικής συμπεριφοράς και εγκληματικότητας.

Τα δύο χρόνια της συνύπαρξης τους οι fab five και ο προπονητής τους έγιναν στόχος όλου του αναχρονιστικού συρφετού της αμερικάνικης κοινωνίας. Μέλη της Ku Klux Klan, κρέμαγαν πανό στα μέρη του Νότου όπου έπαιζαν οι Wolverines, βομβάρδιζαν με επιστολές το πανεπιστήμιο και απειλούσαν τις ζωές των παιχτών. Ρεπουμπλικάνοι βουλευτές ζητούσαν από τις πρυτανικές αρχές να απολύσουν τον Φίσερ και να αποβάλλουν τους πέντε φοιτητές γιατί με τη συμπεριφορά τους προσβάλλουν τον αμερικάνικο τρόπο ζωής και διαβάλλουν τη νεολαία, διάφοροι γελοίοι κληρικοί έλεγαν πως η ομάδα του Michigan είναι έργο του σατανά που τώρα μπήκε και στα πανεπιστήμια ενώ τέλος διάφοροι λευκοί παλαιίμαχοι του NBA, όπως ο Bill Walton χαρακτήριζαν τους πέντε νεαρούς ως αποβράσματα που καταστρέφουν το άθλημα.

Οι fab five, έφτασαν δύο συνεχόμενες χρονιές στον τελικό του κολλεγιακού πρωταθλήματος χωρίς όμως να το κατακτήσουν ποτέ. Οι τρεις από τους πέντε, Webber, Rose και Howard, έκαναν σπουδαία καριέρα για πάνω από μια δεκαετία ο καθένας στο NBA. Λίγα χρόνια μετά την τελευταία τους συνάντηση στο παρκέ, ο μύθος τους κλονίστηκε από αποκαλύψεις σχετικά με κρυφή χρηματοδότηση του Chris Webber από παράγοντα του Πανεπιστημίου, γεγονός που οδήγησε τις πρυτανικές αρχές στην απόλυση του κόουτς Fischer και τη διαγραφή από τα μητρώα του Πανεπιστημίου όλων των επιτυχιών των fab five. Ο Webber μέχρι σήμερα αρνείται τα πάντα, ενώ ο Jalen Rose το 2010 είχε δηλώσει ότι «ακόμα τους πονάνε οι fab five».

Η κληρονομιά των fab five, παραμένει μέχρι σήμερα ζωντανή ακόμα και αν η πανούργα τέχνη της διαφήμισης έχει καταφέρει σήμερα να ενσωματώσει το αισθητικό και αθλητικό πρότυπο που αυτοί εισήγαγαν. Όπως άλλωστε έχει πει ο Allen Iverson: «Ο Michael Jordan ήταν το είδωλο μας. Οι fab five ήταν η έμπνευση.»